

Neytendastofa lokadrög 18. febrúar 2011

Reglur um verðmerkingar og mælieiningarverð við sölu á vörum

I. KAFLI

Gildissvið og orðskýringar.

1. gr.

Gildissvið.

Reglur þessar taka til fyrirtækja og einstaklinga sem selja vöru til neytenda á sölustað eða með húsgöngu- eða fjarsölu, þ.m.t. með rafrænum hætti.

Reglur þessar kveða á um skyldu fyrirtækja til að verðmerkja og upplýsa neytendur skriflega um söluverð og mælieiningarverð vöru til að tryggja gagnsæi í verðupplýsingum og auðvelda verðsamanburð.

Reglur þessar taka ekki til verðupplýsinga við sölu:

- a. á þjónustu,
- b. á uppboði,
- c. á vörum sem fylgja þjónustu.

Hafi Neytendastofa ekki sett sérreglur um sölu á tiltekinni vöru eða þjónustu eiga reglur þessar við. Reglur þessar gilda einnig til fyllingar og túlkunar á sérreglum Neytendastofu sem í gildi eru hverju sinni.

2. gr.

Orðskýringar.

Merking orða í reglum þessum er sem hér segir:

Söluverð:

Endanlegt verð í íslenskum krónum fyrir hverja einingu vöru eða tiltekið magn vöru að meðtöldum virðisaukaskatti og öllum öðrum opinberum gjöldum.

Mælieiningarverð:

Endanlegt verð í íslenskum krónum, að meðtöldum virðisaukaskatti og öllum öðrum sköttum eða opinberum gjöldum, fyrir eitt kílógramm, einn lítra, einn metra, einn fermetra eða einn rúmmetra vörunnar eða aðra einstaka einingu sem leyfð er lögum og reglum samkvæmt.

Neytandi:

Einstaklingur sem kaupir vöru eða þjónustu gegn endurgjaldi, enda séu kaupin ekki gerð í atvinnuskyni.

Fyrirtæki:

Einstaklingur, félag, opinberir aðilar og aðrir sem selur vöru til neytenda á fastri starfsstöð eða sölustað, með húsgöngu- eða fjarsölu, eða á annan hátt í atvinnu eða fjáröflunarskygni þ.m.t. með rafrænum hætti.

Matvæli:

Hvers konar matar- og drykkjarvörur sem ætlaðar eru mönnum til neyslu, þar með talið neysluvatn, einnig áfengi og tóbak, þó ekki lyf.

Vörur seldar í lausri vigt:

Vörur sem ekki eru forpakkaðar og eru mældar eða vegnar í viðurvist neytanda (að neytenda viðstöddum).

Nettóvigt:

Nettórummál eða nettóþyngd sem stendur utan á umbúðum eða tilgreind þyngd vöru samkvæmt reglum sem gilda um e-merktar forpakkningar.

II. KAFLI

Verðmerkingar og skylda til að veita upplýsingar um sölu- og mælieiningarverð vöru.

3. gr.

Skylda til að upplýsa um sölu- og mælieiningarverð.

Fyrirtæki skal skýrt og greinilega merkja vöru sína með réttu söluverði og mælieiningaverði í íslenskum krónum.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er þó heimilt er að veita sömu upplýsingar nálægt vöru enda sé augljóst til hvaða vöru verðmerkingin vísar og fyrirtæki tryggir að neytendur fái án vandkvæða aðgang að upplýsingum um sölu- og mælieiningarverð sem skylt er að veita samkvæmt reglum þessum sbr. 4. gr. þessara reglna.

Skylda til að verðmerkja með sölu- og mælieiningarverði samkvæmt reglum þessum gildir einnig hvar sem þær eru til sýnis svo sem í búðargluggum, sýningarkössum, eða á annan hátt. Sé söluverðs getið í auglýsingum þarf einnig að tiltaka mælieiningarverð.

Sé varan þess eðlis að ekki er hægt með góðu móti að reikna út söluverðið fyrirfram, ber fyrirtæki að veita upplýsingar um það á hvern hátt verðið er reiknað út. Þá skal, eftir því sem mögulegt er, gefa upp allan viðbótarkostnað, afhendingar- og eða póstgjöld, eða veita upplýsingar um að greiða þurfi slíkan viðbótarkostnað.

Seljandi skal selja vöru á því verði sem verðmerkt er einnig þótt um mistök sé að ræða. Þetta á hins vegar ekki við ef kaupanda má vera ljóst að um mistök sé að ræða.

Vörur seldar í lausri vigt er aðeins skylt að merkja með mælieiningarverði.

Við sölu á vörum sem eru forpakkaðar og merktar með þyngd ber að auðkenna línu vörunnar á kassastrimli þannig að ljóst sé að vigtun fór ekki fram á veginni við afgreiðslukassa.

4. gr.

Nánar um framkvæmd verðmerkinga á vörum, hillumerkingar, verðskanna, o.fl.

Upplýsa má um sölu- og mælieiningarverð á eftirfarandi hátt með:

- a. Merkimiða á sérhverri pakkningu eða sölueiningu þ.e. á viðfestan miða eða á umbúðirnar með auðlæsum og aðgengilegum hætti.
- b. Hillumerkingu, skilti eða verðlista sem er auðlæs. Merkingin skal vera aðgengileg neytendum og uppfylla skilyrði um skýrleika samkvæmt reglum þessum. Óheimilt er við hillumerkingu á vörum að setja aðra vöru við merki en þá sem verðmerkið vísar til. Hillumerkingar sem uppfylla lágmarksskilyrði staðals ÍST 81:1997 að formi til teljast vera í samræmi við reglur þessar eftir því sem við getur átt.
- c. Skiltum eða verðlistum um mælieiningarverð sem eru auðlæsir, aðgengilegir og nálægt vörum sem seldar eru í lausri vigt og augljóst er til hvaða vöru er vísað. Hið sama gildir um vörur eru ekki í staðlaðri þyngd en eru seldar samkvæmt aðferðum sem tilgreindar eru í d-lið þessarar greinar.
- d. Verðskanna sem er auðlesanlegur, aðgengilegur og staðsettur nálægt vöru. Það á þó eingöngu við um matvæli sem seld eru forþökkuð og eru ekki í staðlaðri þyngd og ekki er unnt að merkja með söluverði samkvæmt meginreglum a. og b.-liðar þessarar greinar. Séu verðskannar notaðir skal þyngd vörunnar koma fram á umbúðum hennar og mælieiningarverð merkt í samræmi við b. lið þessarar greinar. Neytendastofa getur að eigin frumkvæði eða eftir ábendingu metið hvort aðgengi og fjöldi skanna samkvæmt þessari grein fullnægi hverju sinni kröfum sem gerðar eru til verðupplýsinga til neytenda samkvæmt gildandi lögum og reglum settum samkvæmt þeim. Um málsmeðferð og réttarúrræði fer skv. ákvæðum III. kafla þessara reglna.

Neytendur eiga ávallt rétt á upplýsingum um söluverð áður en komið er að greiðslu á kassa.

Um verðmerkingar á útsölu eða þegar önnur tilboð eru boðin neytendum fer nánar samkvæmt reglum um útsölur og aðra sölu þar sem selt er á lækkuðu verði.

5. gr.

Mælieiningarverð í kílógrömmum, og lítrum, ofl.

Þegar gefið er upp mælieiningarverð skal nota einhverja eftirtalda mælieiningu:

- krónur pr. kílógramm (kr./kg, kr./tonn),
- krónur pr. lítra eða kúbikmetra (kr./l, kr. m³),
- krónur pr. metra eða kílómetra (kr./m, kr./km),
- krónur pr. fermetra (kr./m²),

- krónur pr. stykki eða 100 stykki (kr./stk., kr./100 stk.) eða
- krónur fyrir ráðlagðan skammt (kr./skammtur, kr./þvott, o.s.frv.)

Komi upp vafi um hvaða mælieiningar eigi að nota fyrir útreikning á mælieiningarverði vöru fer nánar eftir ákvörðun Neytendastofu.

6. gr.

Mælieiningar fyrir sérvörur

Fyrir eftirtaldar vörur skal nota eftirfarandi mælieiningar:

- Fyrir vörur sem seldar eru í forpakkingu með fleiri en einni einingu sem notaðar eru í stykkjatali þá er mælieiningaverðið reiknað út í þeirri mælieiningu sem gildir um hverja staka einingu svo sem bleiur, servíettur, plastpokar o.þ.h.
- Fyrir vörur sem eru á rúllu, eða því um líku, þá reiknast mælieiningarverðið pr. metra. Þó er heimilt að gefa upp verð pr. rúllu þegar það á við svo sem þegar um salernispappír, eldhúsrúllu o.þ.h. er að ræða.
- Fyrir efni sem þekja á flöt þá reiknast mælieiningarverðið út frá fermetrum. Fyrir litarefni og málningu skal verðið gefið upp pr. lítra.
- Fyrir vörur sem seldar eru með ráðlögðum skammti er þær seldar pr. ráðlagðan skammt. Þá skal mælieiningaverðið miðað við venjulega ráðlagðan skammt.
- Fyrir vörur sem á að þynna út með vökva (s.s. vatni) þá skal mælieiningarverðið reiknað út frá þyngd tilbúinnar vöru eða staðlaðri lausn skv. fyrirmælum framleiðanda.

7. gr.

Undanþágur.

Fyrir eftirtalin matvæli gilda ekki ákvæði þessara reglna um skyldu til mælieiningarverðs:

- vörur sem eru undir 50 g að nettóþyngd eða 50 ml að nettórúmmáli,
- forpakkaðar vörur sem settar eru saman og hafa mismunandi mælieiningarverð,
- tilbúnar máltíðir í mismunandi hlutföllum sem forpakkaðar eru í eina sameiginlega pakkingu. Sama á við um snittur, samlokur, smárétti og sambærilegar vörur,
- ávexti, grænmeti og kryddjurtir sem seld eru í stykkjatali, í búnti eða pottum,
- brauð, kökur, konfekt og bakarísvörur sem ekki eru seld í forpakkingum,
- matvæli þar sem þarf að blanda saman við aðra vöru, þegar að hlutfall vöru sem blanda þarf saman við er verulegt,
- vörur sem setja þarf saman við önnur efni en vatn.

Eftirtaldar vörur sem ekki eru matvæli eru undanþegar kröfu um mælieiningarverð:

- Vörur sem ekki er unnt að hluta sundur eða skipta án þess að breyta eðli þeirra eða eiginleikum,
- vörur sem hafa mismunandi mælieiningarverð en eru seldar í sama pakka,
- Vörur sem eru seldar forpakkaðar og hafa nettóþyngd sem er minna en 50 g eða 50 ml.

Neytendastofa getur með opinberri tilkynningu birt lista yfir þær vörur sem falla undir einstaka liði þessarar greinar ef ástæða þykir til.

III. KAFLI

Eftirlit, málsmeðferð, viðurlög og gildistaka.

8. gr.

Verðmerkingareftirlit Neytendastofu.

Neytendastofa fer með eftirlit með reglum þessum, tekur við ábendingum og skipuleggur skoðanir á vettvangi í því skyni að greina frávik frá reglum þessum og beitir viðurlögum þegar það á við, sbr. 11. gr.

9. gr.

Verðmerkingareftirlit seljenda vöru .

Fyrirtæki og einstaklingar sem selja vöru bera ábyrgð á að framkvæmd verðmerkinga uppfylli ávallt kröfur reglna þessara og að þær séu að öðru leyti í samræmi við ákvæði laga og reglna settra samkvæmt þeim.

10. gr.

Málsmeðferð.

Um málsmeðferð fer samkvæmt ákvæðum stjórnarsýslulaga og ákvæðum IX. kafla laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, eftir því sem við getur átt.

Ákvarðanir Neytendastofu um að leggja á stjórnvaldssektir eða dagsektir eru aðfararhæfar, svo og sakarkostnaður. Málskot til áfrýjunarnefndar neytendamála frestar aðför.

11. gr.

Viðurlög.

Neytendastofa tekur ákvörðun um beitingu viðurlaga við brotum á reglum þessum í formi stjórnvaldssekta eða dagsekta þegar það á við.

Sektir geta numið allt að 10 milljónum króna, sbr. 2. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005.

Sektarfjárhæðir skulu að öðru leyti taka mið af alvarleika brotsins svo og hvort seljandi hafi ítrekað brotið gegn reglum þessum, lögum nr. 57/2005 og öðrum reglum settum samkvæmt þeim.

Um viðurlög, ábyrgð á greiðslu sektar o.fl. fer nánar samkvæmt IX. kafla laga nr. 57/2005.

12. gr.

Gildistaka.

Reglur þessar, sem innleiða tilskipun 98/6/EB, eru settar með heimild í 17. og 18. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu og með hliðsjón af ákvæðum laga nr. 46/2000, um húsgöngu- og fjarsölusamninga. Jafnframt eru felldar úr gildi reglur nr. 184/2000 um mælieiningaverð og reglur 725/2008 um verðmerkingar og verðupplýsingar. Reglur þessar öðlast þegar gildi.

xx. mars 2011.

Tryggvi Axelsson

Þórunn A. Árnadóttir.

Greinargerð:

Reglur þessar koma í stað eldri reglna nr. 184/2000 um mælieiningaverð og reglna 725/2008 um verðmerkingar og verðupplýsingar. Um langt skeið hefur staðið fyrir dyrum hjá Neytendastofu að endurskoða reglur um mælieiningaverð. Á árinu 2011 munu framleiðendur á ýmsum kjötvörum og öðrum samskonar ferskmeti hætta að forverðmerkja vörur eins og tíðkast hefur hér á landi um alllangt skeið. Af framangreindum ástæðum hafa seljendur vöru og framleiðendur óskað eftir því að gildandi reglum Neytendastofu um verðmerkingar verði nú breytt og þannig komið til móts við ríka hagsmuni framleiðenda, verslunareigenda og neytenda að unnt verði hér eftir sem hingað til að pakka slíkum vörum og vigta hjá framleiðendum en endanleg verðmerking fari fram hjá viðkomandi verslun. Þetta fyrirkomulag mun leysa af hólmi þá viðskiptahætti sem hér hafa sem fyrr segir tíðkast um alllangt skeið að framleiðendur forverðmerki vörur með tillögu að endanlegu verði en söluaðilar veiti svo mismunandi afslátt frá hinu tilgreinda verði þegar varan er endanlega seld til neytanda. Í lögum nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu er nú einnig að finna innlenda innleiðingu á ákvæðum tilskipunar 2005/29, um óréttmæta viðskiptahætti gagnvart neytendum á innri markaðnum en tilskipunin setur m.a samræmda löggjöf um ýmis konar viðskiptahætti sem eru því marki brenndir að hafa áhrif á fjárhagslega hegðun neytenda. Í tilskipunin eru m.a. ákvæði sem varða verð og verðupplýsingar, sbr. einkum 7. gr. (4) auk annarra greina. Auk þess er í reglum þessum tekið tillit til ákvæða í tilskipun 98/6/EB um neytendavernd að því er varðar upplýsingar um verð á vöru sem er boðin neytendum. Á Norðurlöndunum gilda einnig ítarleg ákvæði um verðmerkingar og tilgreiningu á söluverði til neytenda. Við endurskoðun á reglunum hefur auk þess verið litið til reglna sem gilda um þetta efni á hinum Norðurlöndunum.

Við endurgerð á þessum reglum hefur nú verið tekin ákvörðun um að sameina reglur um verðmerkingar á vörum og mælieiningarverð seljendum og neytendum til hægðarauka. Að sama skapi var tekin ákvörðun um að þessar reglur skuli einungis ná til verðmerkinga á vörum en ekki þjónustu. Samhliða reglum þessu er því stefnt að því að setja sérstakar reglur um tilgreiningu á verði í þjónustuviðskiptum en að grunni til verða hafðar til hliðsjónar sömu grunnreglur og hér eru gerðar en vegna ýmis konar séraðstæðna og sérsjónarmiða þykir eðlilegra að hafa sérstakar reglur um það efni. Í vissum tilvikum er nauðsynlegt að setja sérreglur um sölu á tilteknum vörutegundum, t.d. eldsneyti, og þá gilda slíkar reglur framar þessum reglum en þær geta þó komið til fyllingar og nánari skýringar, eftir því sem við getur átt.

Um 1. gr.

Reglurnar taka skv. 1. gr. til fyrirtækja og einstaklinga sem selja vöru til neytenda á sölustað eða með húsgöngu- eða fjarsölu. Gildissvið þeirra er því mjög víðtækt og taka þær til sölu á öllum vörum óháð því hvaða sölumiðil notast er við.

Um 2. gr.

Hér er að finna skilgreiningu á nauðsynlegum hugtökum sem fjallað er um í þessum reglum.

Um 3. gr.

Í tilskipun nr. 2005/29, um óréttmæta viðskiptahætti gagnvart neytendum á innri markaðnum svo og lögum nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu eru skýr ákvæði um skyldur fyrirtækja, einstaklinga og lögaðila sem stunda verslunarrekstur til þess að upplýsa neytendur um söluverð. Slík ákvæði er einnig að finna í tilskipun 98/6/EB. Auk þess ber samkvæmt gildandi reglum að upplýsa neytendur um mælieiningaverð vöru enda er það grundvallar forsenda svo að neytendur geti gert raunhæfan verðsamanburð á milli samkynja vörutegunda sem seldar eru og markaðssettar undir mismunandi vörumerkjum. Á grundvelli þessara samanburðarhæfu verðupplýsinga tekur svo neytandi endanlega kaupákvörðun að teknu tillit til annarra sjónarmiða s.s. um gæði vöru og uppruna, og önnur atriði sem hann notar við upplýst val á vörum sem hann kaupir. Í 1. mgr. er framangreind meginregla staðfest.

Í eldri reglum um verðmerkingar hefur seljendum verið heimilt að merkja vörur með öðrum hætti en á vöruna sjálfa en það hefur einkum verið gert með hillumerkingum. Neytendastofa telur ekki ástæðu til að breyta þeirri framkvæmd en þó telur stofnunin að taka þurfi af allan vafa um það að sé notast við aðrar merkingar en á vörunni sjálfri skulu þær vera nálægt vörunni og augljóst til hvaða vöru merkingin vísar. Við endurútgáfu á reglunum nú er lögð til sú nýbreytni að auk þess verði heimilt að veita verðupplýsingar með verðskanna í undantekningartilvikum. Í 4. gr. reglnanna er að finna nánari reglur um framangreind atriði og skýrt með hvaða hætti seljendur geta verðmerkt vörur sínar.

Samkvæmt lögum nr. 57/2005 ber seljendum ekki að tilgreina verð í auglýsingum sínum. Sé það hins vegar gert skal skv. það verð sem tilgreint er vera endanlegt auk þess sem tilgreina skal mælieiningarverð, þar sem það á við, í samræmi við reglur þessar. Að öðru leyti skulu vörur merktar með sölu- og mælieiningarverði hvar sem þær eru hafðar til sýnis.

Í 4. mgr. ákvæðisins er um undantekningarreglu að ræða í þeim tilvikum sem ómögulegt er fyrir seljendur að tilgreina endanlegt verð. Þetta á helst við t.d. í pöntunarkaupum þar sem sendingarkostnaður er háður þyngd eða rúmmáli vörunnar sem keypt er og áfangastaðar sendingarinnar.

Í þeim verðmerkingareglum sem reglum þessum er ætlað að leysa af hólmi var fyrst skjalfest ákvæði um að neytendur eigi rétt á að fá vöru á því verði sem hún er verðmerkt. Þessi regla hefur þó verið í gildi í langan tíma og byggir hún á ólögfestum meginreglum. Neytendastofa telur ákvæðið afar mikilvægt enda er ákvörðun neytenda um kaup alla jafna tekin út frá því verði sem varan er merkt á þar sem hún er höfð til sýnis. Reglan endurspeglar einnig þá skyldu seljanda til að gæta þess að merkja vörur með réttu verði og verður seljandi því að bera

ábyrgð á því, og bera hallan af, ef vara er vitlaus merkt. Þetta á þó ekki við ef um augljós mistök er að ræða.

Eðli málsins samkvæmt getur seljandi ekki merkt vöru sem seld er í lausri vigt með endanlegu söluverði þar sem það er háð því magni sem neytandinn kaupir. Í þeim tilvikum skal mælieiningarverðið þó koma fram með mjög skýrum hætti.

Viðskiptahættir hafa tekið breytingum þannig að algengt er að vörur séu vigtaðar og forpakkaðar hjá framleiðanda eða þannig að varan er ekki vegin í augnsýn neytandans. Mikilvægt er að það sé ljóst á hvaða löggiltu vog varan var vegin og að það komi skýrt fram í upplýsingum til neytanda á kassastrimli að þyngd vörunnar er ákvörðuð á annarri vog en þeirri sem notuð er við afgreiðslukassa. Í reglum er því lagt til að við sölu á vörum sem eru forpakkaðar og merktar með þyngd beri að auðkenna línu vörunnar á kassastrimli þannig að ljóst sé að vigtun fór ekki fram á voginni við afgreiðslukassa. Þannig er öllum ljóst hver ber ábyrgð á vigtun og endanlegri mælingu vörunnar til neytandans. Þessi leiðbeiningarregla kemur jafnframt fram í verklagsreglum (Guide 2) WELMEC, sbr. lið 3.1.32. Að öðru leyti þarfnast ákvæðið ekki frekari skýringar.

Um 4. gr.

Meginreglan í neytendarétti er að neytendur eiga ávallt að hafa greiðan aðgang að verðupplýsingum um endanlegt söluverð og mælieiningaverð á sölustaðnum og áður en þeir koma að afgreiðslukassa. Þróunin hefur verið sú að í sífellt meira mæli eru staðlaðar vörur merktar með hillumerkingum sem geta mjög vel þjónað þeim tilgangi að veita neytendum upplýsingar um söluverð þannig að þeir geti tekið upplýsta ákvörðun um val á vörum sem þeir kaupa. Eftir sem áður er grunnreglan sú að merkja skuli hverja söluvöru með verði hennar. Víkja má frá þeirri grunnreglu t.d. með hillumerki, skilti eða verðlista, en kjósi seljendur að merkja vörur sínar með þeim hætti verður merkingin að vera skýr, aðgengileg og auðlæs svo neytendur eigi auðvelt með að sjá verðið. Í staðli ÍST 81:1997 er fjallað um hillumerkingar og tilgreiningu mælieiningarverðs og geta seljendur stuðst við þær upplýsingar.

Nýlega hefur Samkeppniseftirlitið gert sátt við ýmsa framleiðendur á ferskmeti, s.s. kjötvörum sem þeir forpakka í óstöðluðum stærðum fyrir verslanir, um að þeir verðmerki ekki framfar vörunnar með leiðbeinandi verði. Það þýðir að verslanir muni framvegis sjálfar verðmerkja vörur. Það fyrirkomulag er í samræmi við samkeppnisrétt og mun stuðla að aukinni samkeppni sem eflir hag neytenda. Ávinningur af þeirri samkeppni gæti tapast ef verslanir þyrftu að verðmerkja hverja söluveiningu með endanlegu verði og jafnvel að setja upp aðstöðu til að vigta og pakka slíkum vörum í neytendaumbúðir. Neytendastofa telur því að unnt sé að nýta þá tækni sem felst í notkun strikamerkja og verðskanna til að koma til móts við þarfir markaðarins að þessu leyti. Af þeirri ástæðu er nú sérstaklega tekið fram að framvegis verði unnt fyrir ákveðna og afmarkaðar flokka af vörum að merkja vöruna með strikamerki þar sem einungis kemur fram þyngd vörunnar s.s. á kjötafurðum sem koma forpakkaðar og vigtaðar í neytendaumbúðum til verslunarinnar. Verslanir skulu í þessum

tilvikum merkja mælieiningarverð vörunnar á hillukant eða með verðlista eða skilti. Nálægt vörunum skulu vera verðskannar þar sem neytendur geta nálgast á aðgengilegan hátt endanlegt söluverð hvernar söluvöru. Neytendastofa telur ekki rétt að ákveða í reglum þessum hversu marga verðskanna hver verslun skuli hafa eða hver fjarlægð þeirra skuli vera frá vörunni. Það er því á ábyrgð verslunarinnar að ákveða endanlega fjölda verðskanna með hliðsjón af fjölda viðskiptavina og vöruúrvald verslunarinnar þannig að ekki myndist óþarfa biðraðir eða vandkvæði fyrir neytendur vegna notkunar á hinn nýju tækni. Neytendastofa áskilur sér að lokum rétt til að gera kröfu um að fjöldi verðskanna verði aukinn eða staðsetningu verði breytt telji hún ástæðu til t.d. vegna ábendinga og kvartana frá neytendum.

Þegar sérstök tilboð eru í gildi og á útsölu þá gilda um það efni sérreglur Neytendastofu.

Um 5. gr.

Í ákvæðinu er gerð grein fyrir því hvernig mælieiningarverð skuli tilgreint fyrir vöru. Í flestum tilvikum ætti að vera nokkuð skýrt hvaða mælieiningu notast skuli við en komi upp vafatilvik tekur Neytendastofa ákvörðun um það hvaða mælieiningu skuli notast við.

Þegar framleiðandi tilgreinir á umbúðum vörunnar hvernig skammtastærðir eru skal mælieiningarverð gefið upp miðað við það. Þetta á t.d. við um vítamín og bætiefni þar sem gefa skal upp mælieiningarverð m.v. hvern ráðlagðan dagskammt. Auk þess á ákvæðið við um t.d. þvottaefni þar sem mælieiningarverð skal gefið upp fyrir hvern þvott.

Um 6. gr.

Í þessu ákvæði er nánar skýrt hvernig tilgreina skuli mælieiningarverð á einstökum vörum. Ákvæðið þarfnast ekki frekar skýringar.

Um 7. gr.

Ákvæðið er að nokkru breytt frá eldri reglum um mælieiningarverð. Í því felst þó ekki að nú skuli merkja vörur með mælieiningarverði sem áður var ekki gerð krafa um, sú undantekning að ekki þurfi að tilgreina mælieiningarverð fyrir matvæli sem seld eru á gisti-, veitinga- og kaffihúsum, sjúkrahúsum og mótuneytum á því enn við en hún fellur undir undantekningu sem nú er í c. lið 1. mgr. 7. gr. Því er fyrst og fremst um að ræða breytingu á framsetningu ákvæðisins.

Í d. lið 1. mgr. 7. gr. eru ávextir, grænmeti og kryddjurtir sem seld eru í stykkjatali, búnti eða pottum undanþegin skyldu til að tilgreina mælieiningarverð. Í eldri reglum hefur ekki verið heimilt til að selja slíkar vörur í stykkjatali en vegna fjölda fyrirspurna og ábendinga þar um er fyrirhugað að heimila það. Neytendastofa telur að í grænmetisdeildum verslana sé æskilegt að aðskilja vel svæði þar sem vörur eru seldar í stykkjatali annars vegar og hins vegar svæði þar sem eru boðnar fram vörur sem seldar eru í lausri vigt. Ástæða þess er að það veldur oft ruglingi þegar verðskiltum með stykkjaverði er blandað saman við verðskilti með mælieiningaverði. Fjöldi kvartana berst Neytendastofu árlega vegna villandi verðmerkingar í

grænmetisdeildum verslana sem nauðsynlegt er að gera átak í að lagfæra og koma í fullnægjandi horf. Með opinberri tilkynningu mun Neytendastofa því birta lista yfir þær vörur sem falla undir undanþáguna.

Um 8. – 12. gr.

Ákvæðin þarfnast ekki skýringar.